OIKEUSMINISTERIÖ

VASTINE

Kriminaalipolitiikka- ja rikosoikeusosasto
Lainsäädäntöneuvos Juho Martikainen

1.12.2020

Eduskunnan lakivaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle vankeuslain ja tutkintavankeuslain tupakointia koskevien säännösten muuttamisesta (HE 165/2020 vp.)

Vastine lakivaliokunnalle annettuihin lausuntoihin

Oikeusministeriön käytettävissä ovat olleet eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian, sosiaali- ja terveysministeriön, Rikosseuraamuslaitoksen, Terveyden- ja hyvinvoinnin laitoksen, Valviran, Vankiterveydenhuollon yksikön, Helsingin vankilan apulaisjohtaja Tero Uuranmäen ja Turun vankilan sosiaalityöntekijä Hanna Carlesonin, Psykiatrisen vankisairaalan ylilääkäri Hannu Lauerman, Vankilavirkailijain liiton, Kriminaalihuollon tukisäätiön, Vankien vanhemmat ry:n ja Vankien omaiset VAO ry:n kirjalliset lausunnot sekä Rikosseuraamuslaitoksen, apulaisjohtaja Uuranmäen ja sosiaalityöntekijä Carlesonin, ylilääkäri Lauerman, Kriminaalihuollon tukisäätiön, Vankien vanhemmat ry:n sekä Pohjois-Suomen aluehallintoviraston lisälausunnot sekä perustuslakivaliokunnan lausunto.

Oikeusministeriö on jo vastannut 10.11.2020 päivätyssä vastineessa suurimmalta osin lausunnoissa esitettyyn.

Tässä vastineessa oikeusministeriö vastaa tupakoijan itsemääräämisoikeudesta lausunnoissa esitettyyn. Kysymystä tarkastellaan lähinnä perustuslakivaliokunnan lausunnon kannalta. Siltä osin kuin muissa lausunnoissa on viitattu tupakoijan itsemääräämisoikeuteen, perustuslakivaliokunnan lausunnossaan esittämä sisältää myös nämä huomiot.

Siltä osin kuin muissa lausunnoissa on käsitelty tupakoinnin osittaiseen rajoittamiseen liittyviä ongelmia, oikeusministeriö toteaa, että esitystä on näistä ongelmista huolimatta välttämätöntä muokata vastaamaan perustuslakivaliokunnan lausunnossa esitettyjä valtiosääntöoikeudellisia huomioita.

1 Budjettilakien aikataulu

Lakivaliokunta on vielä pyytänyt oikeusministeriöltä selvitystä siitä, miksi esitys tulisi käsitellä budjettilakien aikataulussa.

Oikeusministeriö toteaa, että esitys on annettu budjettilakien aikataulussa ja on sidoksissa vuoden 2021 budjettiin. Esitys on siis ollut tarkoitus käsitellä budjettilakien aikataulussa. Lakivaliokunnan kuulemisen 1.12.2020 jälkeen asiaa on selvitetty vielä valtiovarainministeriön kanssa. On selvää, että Vankiterveydenhuollon yksikölle tarkoitettu rahoitus poistuu lopullisesta budjetista, jos hallituksen esityksen käsittely viivästyy. Valtiovarainministeriön kanssa käydyn keskustelun perusteella on kuitenkin mahdollista selvittää lopullisista lainmuutoksista aiheutuvat lisärahoitustarpeet esimerkiksi ensi vuonna sopivan lisätalousarvioesityksen yhteydessä.

Koska lainmuutosten edellyttämä rahoitus on mahdollista valtiovarainministeriön esittämällä tavalla käsitellä lisätalousarvioesitysten yhteydessä, oikeusministeriön puolesta on mahdollista irrottaa esityksen käsittelyn talousarviokäsittelyn aikataulusta. Kuulemisen 1.12.2020 perusteella lisäajan avulla voitaisiin varmistaa perustuslakivaliokunnan edellyttämien muutosten asianmukainen valmistelu ja käsittely eduskunnassa.

2 Tupakointikiellon perustuslainmukaisuus

Perustuslakivaliokunta ei pidä valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallisena ehdotettua sääntelyä tupakoinnin kieltämisestä suljettujen vankiloiden ja avovankiloiden sisätiloissa.

Perustuslakivaliokunta pitää jokseenkin ongelmallisena, että tupakoinnin kokonaan kieltämistä perustellaan salatupakoinnin estämisellä, jota voitaneen toteuttaa totaalikieltoa lievemmin toimenpitein.

Tupakointia myös suljetun laitoksen ulkotiloissa koskeva kielto on tältä kannalta valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen. Esityksessä ei ole riittävästi ja hyväksyttävästi pystytty perustelemaan, miksi suljettuun vankilaan sijoitetut vangit ja tutkintavangit eivät saisi tupakoida vankilan ulkotiloissa, kun vastaavaa rajoitusta ei ole toteutettu avolaitoksiin sijoitettujen vankien osalta.

Perustuslakivaliokunnan mielestä esitetty tupakointikiellon ulottaminen kattamaan kokonaisuudessaan myös suljettujen vankiloiden ulkotilat merkitsee suljetussa vankilassa oleviin vankeihin kohdistuvaa kattavaa tupakointikieltoa ja on siten edellä sanotun johdosta valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen. Valiokunta pitää rajoitusta sille esitettyjen perustelujen valossa arvioituna oikeasuhtaisuusvaatimuksen kannalta ongelmallisen pitkälle menevänä puuttumisena suljetuissa vankiloissa olevien vankien perustuslain 7 ja 10 §:ssä turvattuun itsemääräämisoikeuteen. Samalla ehdotus asettaa suljetuissa vankiloissa olevat vangit ja tutkintavangit perustuslain 6 §:n 1 ja 2 momentissa kielletyllä tavalla eri asemaan avolaitoksessa oleviin vankeihin nähden ilman, että eri asemaan asettamiselle olisi esitetty riittäviä ja oikeasuhtaisia perusteita. Kun hallituksen esityksessä ei ole esitetty riittäviä perusteita näin kattavalle tupakointikiellolle, on sitä valiokunnan mielestä rajattava. Rajaus ei kuitenkaan saa aiheuttaa muiden altistumista tupakansavulle.

Oikeusministeriö toteaa, että perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella tupakointia vankiloiden ulkotiloissa ei voida kieltää. Valiokunta pitää kuitenkin hyväksyttävänä kieltää tupakointi vankiloiden sisätiloissa.

Perustuslakivaliokunta on katsonut, etteivät osittaisista tupakointirajoituksista aiheutuvat riskit muiden henkilöiden terveydelle tai vankilaturvallisuudelle ole sellainen peruste, jolla tupakointi voitaisiin kokonaan kieltää. Valiokunnan lausunnon perusteella tällaisia riskejä tulee torjua muilla keinoin. Oikeusministeriö pitää epätodennäköisenä, että riskejä voitaisiin muilla keinoin kokonaan estää. Tähän viittaavat kokemukset Helsingin ja Vantaan vankiloista ja muista maista, joissa tupakointi on järjestetty ulkoilujen yhteydessä.

Oikeusministeriön käsityksen mukaan ehdotettua sääntelyä tulee aiheutuvista ongelmista huolimatta muuttaa perustuslakivaliokunnan lausunnossa edellytetyllä tavalla siten, että tupakointi kielletään suljettujen vankiloiden sisätiloissa, muttei ulkotiloissa.

Vankeuslaissa ja tutkintavankeuslaissa vangeille turvataan mahdollisuus ulkoilla vähintään tunti päivässä. Tämä vastaa myös sitä aikaa, joka vangeilla on suljetuissa vankiloissa vähintään mahdollisuus oleskella ulkotiloissa.

Koska ulkotiloissa tupakointi koskisi myös suljettuja vankiloita, oikeusministeriö pitää perusteltuna täydentää sääntelyä myös säännöksellä tupakoinnin vähimmäismäärästä vastaavasti kuin on säädetty ulkoilun vähimmäismäärästä.

Oikeusministeriö ehdottaa, että sääntelyä täydennettäisiin siten, että vangeille annettaisiin mahdollisuus tupakointiin vähintään kerran päivässä. Näin oikeus tupakoida olisi yhtä laaja kuin oikeus ulkoilla ja voitaisiin käytännössä toteuttaa ulkoilujen yhteydessä. Laajuus vastaisi myös tupakoinnin järjestelyjä Tanskassa ja Ruotsissa. Hallituksen esityksessä esitetyistä syistä oikeusministeriö ei pidä perusteltuna säätää tupakointimahdollisuuksia ulkoilumahdollisuuksia laajemmiksi, eikä tällaista voitane perustuslakivaliokunnan lausunnonkaan valossa pitää välttämättömänä. Oikeusministeriö toteaa myös, että salatupakoinnin torjuminen muodostuu sitä vaikeammaksi, mitä useammin tupakointimahdollisuuksia järjestetään. Jäljempänä esitetyllä tavalla Rikosseuraamuslaitoksella olisi kuitenkin toimivalta antaa määräyksiä tupakoinnin järjestämisestä. Määräyksessä olisi mahdollista edellyttää tupakoinnin järjestämistä useamminkin kuin kerran päivässä, jos tällainen osoittautuisi vankiloiden toiminnan ja turvallisuuden näkökulmasta käytännössä mahdolliseksi. Aiemmassa vastineessa kerrotulla tavalla konkreettiset tupakointiajankohdat määräytyisivät kunkin vankilan järjestyssäännön ja päiväjärjestysten perusteella.

Edellä todetun perusteella oikeusministeriö esittää, että vankeuslain 7 luvun 6 a §:ää muutettaisiin seuraavasti:

”Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Vangille on annettava mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa vähintään kerran päivässä.

Edellä 1 momentissa säädetty kielto koskee poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita ja sähkösavukkeita.”

Koska pykälässä säädetään vankien oikeuksista, tulisi tutkintavankeuslain säännöksiä muuttaa siten, että ehdotettu tutkintavankeuslain 16 luvun 1 §:n muutos poistettaisiin ja lain 3 luvun 5 a §:ään ja jäljempänä käsitellyllä tavalla 10 §:ään tehtäisiin vankeuslakia vastaavat muutokset seuraavasti:

”Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Tutkintavangille on annettava mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa vähintään kerran päivässä.

Edellä 1 momentissa säädetty kielto koskee poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita ja sähkösavukkeita.”

Oikeusministeriö katsoo, ettei perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella säännökseen voida lisätä vankeuslain 7 luvun 6 §:ää vastaavaa mahdollisuutta evätä tupakointi yksittäistapauksessa. Ulkoilun osalta tällainen on vankeuslain nojalla mahdollista, mutta perustuslakivaliokunta on korostanut tupakoinnin merkitystä osana vangin itsemääräämisoikeutta ja tupakoinnin yhtäkkisestä lopettamisesta aiheutuvia vieroitusoireita, joten vastaavaa rajoitusmahdollisuutta ei voitane pitää perusteltuna. Vaikka vangin ulkoilu evättäisiinkin yksittäisessä tapauksessa, tulisi tupakointimahdollisuus kuitenkin järjestää.

3 Tupakkatuotteiden hallussapito

Perustuslakivaliokunta toteaa lisäksi, että lakivaliokunnan on lisäksi tarkoin harkittava, millaisia muutoksia on tämän johdosta mahdollisesti tehtävä vangin omaisuuden hallussapitoa koskeviin säännöksiin (1. lakiehdotuksen 9 luvun 1 § ja 2. lakiehdotuksen 5 luvun 1 §).

Oikeusministeriö toteaa, että koska tupakointi suljetuissa vankiloissa sallittaisiin, ehdotetut kategoriset tupakkatuotteiden hallussapitoa koskevat kiellot tulisi poistaa vankeuslain 9 luvun 1 §:stä ja tutkintavankeuslain 5 luvun 1 §:stä.

Salatupakoinnin torjumiseksi on kuitenkin välttämätöntä, että tupakkatuotteiden ja mahdollisesti myös sytytysvälineiden hallussapitoon voidaan asettaa rajoituksia. Muiden henkilöiden tupakansavulle altistumisen vähentämiseksi Rikosseuraamuslaitoksella tulee olla mahdollisuus rajoittaa tupakointiin liittyvien välineiden hallussapitoa tarkoituksenmukaisella tavalla. Etenkin tupakkatuotteet on perustelluinta antaa vangeille vain tupakoinnin ajaksi. Tämä edistäisi salatupakoinnin torjumista. Sääntely olisikin perustelluinta toteuttaa selkeyttämällä voimassa olevassa laissa olevaa määräyksenantovaltuutta.

Oikeusministeriö esittääkin, että vankeuslain 7 luvun 10 §:n 2 momentti muutettaisiin seuraavasti:

”Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta, omaehtoisen ruokahuollon järjestämisestä, asumisesta, *tupakoinnin järjestämisestä sekä tupakkatuotteiden ja sytytysvälineiden hallussapidosta* antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.”

Vastaavasti tutkintavankeuslain 3 luvun 10 §:ää tulisi täydentää seuraavasti:

”Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta, omaehtoisen ruokahuollon järjestämisestä, asumisesta, *tupakoinnin järjestämisestä sekä tupakkatuotteiden ja sytytysvälineiden hallussapidosta* antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.”

4 Tupakoinnin järjestäminen ja valvonta sekä niiden rahoitus

Perustuslakivaliokunta katsoo, että salatupakoinnista aiheutuvat haitat voidaan estää tupakointikieltoa lievemmin keinoin. Valiokunta myös edellyttää, että tupakoinnin rajaaminen ulkotiloihin toteutetaan siten, etteivät muut henkilöt altistu tupakansavulle.

Oikeusministeriön edellisessä vastineessa on laajemmin käsitelty erilaisia keinoja estää tupakoinnista aiheutuvia haittoja. Oikeusministeriö ei pidä todennäköisenä, että valvontajärjestelyillä täysin voitaisiin estää muiden henkilöiden altistuminen tupakansavulle tai vankiloiden järjestykselle ja turvallisuudelle aiheutuvat riskit, jos tupakointi järjestetään osittain rajoitetusti. Vankeuslaissa ja tutkintavankeuslaissa on säännökset muun muassa turvatarkastuksesta, henkilöntarkastuksesta ja tilojen ja omaisuuden tarkastamisesta. Oikeusministeriön käsityksen mukaan näitä säännöksiä ei ole perusteltua laajentaa tupakoinnin valvomiseksi. Valvontasäännöksiä soveltamalla ja rajoittamalla tupakkatuotteiden hallussapitoa, voidaan estää salatupakoinnin haittoja siinä määrin kuin se on mahdollista.

Oikeusministeriö pitää myös Ruotsista saatujen tietojen perusteella mahdollisena, että vaikutusvaltaiset vangit saattavat painostaa muita vankeja salakuljettamaan tupakkaa ulkoiluista osastoille. Tämä painostus voi kohdistua myös tupakoimattomiin vankeihin. Ilmiön laajuutta on ennakolta vaikea arvioida.

Oikeusministeriö viittaa 10.11.2020 annetussa vastineessa tupakointimahdollisuuden järjestämisen kustannuksista todettuun. Tupakoinnin järjestäminen ja valvonta ulkoilujen yhteydessä voidaan toteuttaa 2 miljoonan euron rahoituksella. Rikosseuraamuslaitokselle ei tällä hetkellä ole varattu rahoitusta tähän.

Perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella voidaan pitää selvänä, että ulkoilutupakointijärjestelyyn on siirryttävä riippumatta siitä, saako Rikosseuraamuslaitos rahoituksen vai ei. Perustuslakivaliokunta edellyttää lausunnossaan, että tupakoinnin rajaukset on toteutettava siten, etteivät muut henkilöt altistu tupakansavulle. Tätä on mahdotonta toteuttaa nykyisellä vapaan sellitupakoinnin mallilla. Perustuslakivaliokunnan kannanottojen turvaamiseksi olisi siten perusteltua, että Rikosseuraamuslaitos saa tarvittavan lisärahoituksen. Muussa tapauksessa tupakoinnin valvontaan ei käytännössä ole mahdollisuutta kohdistaa lisäresursseja. Tältä osin eduskunnan hyväksymistä laeista mahdollisesti aiheutuvat lisärahoitustarpeet tulee arvioida myöhemmissä talousarvioesitysten ja kehysesitysten valmisteluprosesseissa.

5 Tupakoinnin lopettamisen tukitoimet

Perustuslakivaliokunnan mielestä sääntelyä on täydennettävä siten, että siinä turvataan säännösperustaisesti oikeus nikotiinikorvaustuotteisiin, lääkehoitoon ja muuhun tukeen. Tällaisen täydennyksen tekeminen on edellytyksenä 1. lakiehdotuksen käsittelemiselle tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Oikeusministeriö toteaa, että sinällään vankeuslain 10 luvun 1 §:n ja tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:n on tähän asti katsottu antavan riittävän oikeudellisen perustan esimerkiksi alkoholin tai huumeiden vieroitusoireiden hoitoon. Voidaan kysyä, miksi tupakoinnin vieroitusoireiden hoidosta tulee säätää erikseen. Tästä huolimatta oikeusministeriö katsoo, että perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella on välttämätöntä täydentää vankeuslain 10 luvun ja tutkintavankeuslain 6 luvun säännöksiä vankien oikeudella tupakoinnin lopettamisen tukitoimiin. Tämä on perusteltua siitä huolimatta, että edellä mainituista syistä myös suljetuissa vankiloissa vangeilla olisi edelleen mahdollisuus tupakoida.

Koska tupakointimahdollisuuksien määrä vähenisi, osalle vangeista voisi ilman tukitoimia tulla vieroitusoireita jo päivittäisten tupakointikertojen välillä. Tästä syystä osalle vangeista tulisi käypä hoito -suosituksen mukaisesti tarjota tukea myös tupakoinnin vähentämiseen. Tällä tarkoitettaisiin lähinnä nikotiinikorvausvalmisteita, joita vangit voisivat käyttää tukena tupakoinnin vähentyessä. Myös tupakoinnin vapaaehtoista lopettamista on perusteltua kannustaa ja siihen halukkaille vangeille varattava mahdollisuus tupakoinnin lopettamiseen ja sen tukeen käypä hoito-suosituksen mukaisesti. Myös tupakointia vähentäviä vankeja tulee kannustaa lopettamaan tupakointi kokonaan.

Oikeusministeriö ehdottaa, että vankeuslain 10 luvun 1 §:n 1 momentti muutettaisiin seuraavasti:

”Vankiterveydenhuollon yksikkö vastaa vangin lääketieteellisten tarpeiden mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä. *Vangilla on oikeus lääketieteellisten tarpeidensa mukaiseen hoitoon tupakoinnista vieroittautumiseksi.* Vankiterveydenhuollon yksiköllä on sairaaloita ja poliklinikoita, joilla on toimipaikkoja Rikosseuraamuslaitoksen eri yksiköissä.
----------”

Ja tutkintavankeuslain 6 luvun 1 §:n 1 momentti seuraavasti:

”Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetussa laissa (1635/2015) tarkoitettu Vankiterveydenhuollon yksikkö vastaa tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä. *Tutkintavangilla on oikeus lääketieteellisten tarpeidensa mukaiseen hoitoon tupakoinnista vieroittautumiseksi.* Rikosseuraamuslaitoksen on turvattava tutkintavangin pääsy tällaiseen hoitoon tai kuntoutukseen.
----------”

Tupakoinnin lopettamisen tukitoimien rahoituksen osalta oikeusministeriö viittaa aiemmassa vastineessa todettuun. Vankien terveyden näkökulmasta on todennäköistä, että osa tupakoivista vangeista tarvitsee nikotiinikorvaustuotteita myös tupakointikertojen välissä vieroitusoireisiinsa. Jatkossa tällainenkin tuki järjestettäisiin lääketieteellisin perustein. Ensi sijassa tällöinkin pyrittäisiin kannustamaan vankeja lopettamaan tupakointi kokonaan. Koska perustuslakivaliokunta on erityisesti korostanut tukitoimien järjestämisen merkitystä, oikeusministeriö pitää perusteltuna selvittää talousarvio- tai kehysvalmistelun yhteydessä myös lisärahoitusta Rikosseuraamuslaitokselle tukitoimien, erityisesti nikotiinikorvaustuotteiden jakelun, järjestämiseen. Tältä osin eduskunnan hyväksymistä laeista mahdollisesti aiheutuvat lisärahoitustarpeet tulee arvioida myöhemmissä talousarvioesitysten ja kehysesitysten valmisteluprosesseissa.

6 Voimaantulo

Lakivaliokunta on pyytänyt oikeusministeriötä selvittämään muutettujen säännösten resurssivaikutukset suhteessa lain mahdolliseen voimaantuloajankohtaan.

Oikeusministeriö toteaa, että kuten edellisessä vastineessa on esitetty tupakoinnin järjestäminen ulkoilujen yhteydessä edellyttäisi seuraavia määrärahoja:

- Vankiterveydenhuollon tukitoimiin 250 000 euroa (tämä on vuoden 2021 budjettiesityksessä, mutta aikataulun siirtyessä rahoitusta ei ole.)
- Risen tukitoimet 175 000- 650 000 (tähän Rise on sitoutunut kehysten puitteissa, mutta perustuslakivaliokunnan lausunnon perusteella lisärahoituksen tarve on arvioitava uudelleen.)
- Risen valvonta- ja järjestämiskustannukset 2 000 000 (tähän ei ole rahoitusta).

Kuten edellä on todettu, näiden rahoitustarpeiden valmistelu täytyy tehdä tulevissa talousarvio- ja kehysvalmisteluprosesseissa. Rahoitusratkaisut vaikuttavat esityksen voimaantuloaikatauluun. Kuten edellisessä vastineessa on todettu, muutokseen valmistautumiseen tarvitaan myös noin 6 kuukautta. Oikeusministeriö pitää todennäköisenä, että voimaantuloaika voisi olla vuoden 2022 alussa.

7 Yhteenveto

Edellä todetun perusteella oikeusministeriö ehdottaa, että 1. lakiehdotusta muutettaisiin seuraavasti:

1.
Laki
vankeuslain muuttamisesta
Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan vankeuslain (767/2005) 7 luvun 7 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 393/2015, sekä
muutetaan 7 luvun 6 a § ja 8 §:n 2 momentti sekä *10 luvun 1 §:n 1 momentti* ~~9 luvun 1 §:n 2 momentti~~, sellaisina kuin niistä ovat 7 luvun 6 a § ja 8 §:n 2 momentti laissa 393/2015 *sekä 10 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1640/2015*, seuraavasti:

7 luku
Perushuolto ja asuminen
6 a §
Tupakointi vankilassa

Tupakointi on kielletty ~~suljetun~~ vankilan ~~ulko- ja~~ sisätiloissa ~~sekä avolaitoksen sisätiloissa~~. *Vangille on annettava mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa vähintään kerran päivässä.*

Edellä 1 momentissa säädetty kielto koskee poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita ja sähkösavukkeita.

8 §
Tarkemmat säännökset ja määräykset

~~— —~~

Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta, omaehtoisen ruokahuollon järjestämisestä, ~~sekä~~ asumisesta, *tupakoinnin järjestämisestä sekä tupakkatuotteiden ja sytytysvälineiden hallussapidosta* antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

~~9 luku~~
~~Vangin omaisuus ja tulot~~
~~1 §~~
~~Omaisuuden hallussapito~~

~~— —~~

~~Vanki ei saa pitää hallussaan alkoholia, muuta päihdyttävää ainetta, rikoslain 44 luvun 16 §:ssä tarkoitettuja dopingaineita eikä huumausaineiden käyttöön tarkoitettuja esineitä. Suljetussa vankilassa vanki ei saa pitää hallussaan poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita, sähkösavukkeita, tupakointivälineitä eikä sytytysvälineitä. Suljetussa vankilassa vanki ei saa pitää hallussaan toiselta vangilta ilman vankeinhoitoviranomaisen lupaa saamaansa omaisuutta.~~

~~— —~~

10 luku
Sosiaali- ja terveydenhuolto
1 §
Vangin terveyden- ja sairaanhoito

Vankiterveydenhuollon yksikkö vastaa vangin lääketieteellisten tarpeiden mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä. *Vangilla on oikeus lääketieteellisten tarpeidensa mukaiseen hoitoon tupakoinnista vieroittautumiseksi.* Vankiterveydenhuollon yksiköllä on sairaaloita ja poliklinikoita, joilla on toimipaikkoja Rikosseuraamuslaitoksen eri yksiköissä.
~~— —~~

Ja 2. lakiehdotus seuraavasti:

2.
Laki
tutkintavankeuslain muuttamisesta
Eduskunnan päätöksen mukaisesti
~~kumotaan tutkintavankeuslain (768/2005) 3 luvun 5 a §, sellaisena kuin se on laissa 394/2015, sekä~~ muutetaan *tutkintavankeuslain (768/2005)* 3 luvun *5 a § ja* 10 §:n 2 momentti *sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentti,* ~~5 luvun 1 §:n 2 momentti~~ ja ~~16 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta~~, sellaisina kuin niistä ovat 3 luvun *5 a § ja* 10 §:n 2 momentti ~~ja 16 luvun 1 §:n 1 momentin 4 kohta~~ laissa 394/2015 *sekä 6 luvun 1 §:n 1 momentti laissa 1641/2015*, seuraavasti:

3 luku
Sijoittaminen vankilassa, perushuolto ja siirtäminen

5 a §
Tupakointi vankilassa

Tupakointi on kielletty vankilan sisätiloissa. Tutkintavangille on annettava mahdollisuus tupakoida ulkotiloissa vähintään kerran päivässä.

Edellä 1 momentissa säädetty kielto koskee poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita ja sähkösavukkeita.

10 §
Tarkemmat säännökset ja määräykset

Tarkemmat määräykset tutkintavangin siirtämisestä antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö. Tarkemmat määräykset ruoka- ja perushuollosta, ~~sekä~~ asumisesta, *tupakoinnin järjestämisestä sekä tupakkatuotteiden ja sytytysvälineiden hallussapidosta* antaa Rikosseuraamuslaitoksen keskushallintoyksikkö.

~~5 luku~~
~~Tutkintavangin omaisuus ja tulot~~
~~1 §~~
~~Omaisuuden hallussapito~~

~~Tutkintavanki ei saa pitää hallussaan alkoholia, muuta päihdyttävää ainetta, rikoslain 44 luvun 16 §:ssä tarkoitettuja dopingaineita eikä huumausaineiden käyttöön tarkoitettu-ja esineitä. Tutkintavanki ei saa pitää hallussaan poltettavaksi tarkoitettuja tupakkatuotteita, poltettavaksi tarkoitettuja kasviperäisiä tuotteita, sähkösavukkeita, tupakointivälineitä eikä sytytysvälineitä. Tutkintavanki ei saa pitää hallussaan toiselta tutkintavangilta ilman vankeinhoitoviranomaisen lupaa saamaansa omaisuutta.~~

6 luku
Sosiaali- ja terveydenhuolto
1 §
Tutkintavangin terveyden- ja sairaanhoito
Vankiterveydenhuollon yksiköstä annetussa laissa (1635/2015) tarkoitettu Vankiterveydenhuollon yksikkö vastaa tutkintavangin lääketieteellisten tarpeiden mukaisen terveyden- ja sairaanhoidon sekä lääkinnällisen kuntoutuksen järjestämisestä. *Tutkintavangilla on oikeus lääketieteellisten tarpeidensa mukaiseen hoitoon tupakoinnista vieroittautumiseksi.* Rikosseuraamuslaitoksen on turvattava tutkintavangin pääsy tällaiseen hoitoon tai kuntoutukseen.

~~16 luku~~
~~Erinäiset säännökset~~
~~1 §~~
~~Vankeuslain soveltaminen~~

~~Tutkintavankeuden toimeenpanossa sovelletaan, mitä vankeuden täytäntöönpanon osalta säädetään vankeuslain:~~

~~4) 7 luvun 1 §:ssä asuintiloista ja 6 a §:ssä tupakoinnista vankilassa;~~